

Вх. № 908-НО-05/30.06.2014 г.

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Анна Стефанова Ганева

Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания, БАН

за дисертационен труд, представен за участие в конкурс за заемане на образователната и научна степен „Доктор“

в Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания, БАН

Област на висше образование: 4. Природни науки, математика и информатика

Професионално направление: 4.3. Биологически науки

Научна специалност: 01.06.03 Ботаника

Участник в конкурса: ас. Росен Николаев Горгоров

Тема на дисертационния труд: Научна основа за *ex situ* опазване на консервационно значими видове от род *Centaurea* s.l. в България

Научен ръководител на докторанта: Доц. д-р Светлана Банчева

Научен консултант Доц. д-р Марина Станилова

Общо впечатление за дисертационния труд

Представеният от ас. Росен Горгоров комплект документи е в съответствие с „Условия и ред за подаване на документи за защита на дисертационни трудове“, утвърдени в ИБЕИ-БАН.

Дисертацията на ас. Р. Горгоров третира една изключително важна тема в областта на българската ботаника, а именно възможностите за *ex situ* опазване на консервационно значими видове чрез използване на съвременни подходи за предварително проучване, прилагане на биотехнологични техники за *ex situ* опазване, въвеждане в *in vitro* култура и *ex vitro* адаптация. Проучването е обогатено и чрез насочване на вниманието към генетичното разнообразие и съдържанието на вторични метаболити в целевите видове, което допълва биологичната им характеристика.

Основната цел и задачите за постигането ѝ са формулирани ясно. Направеният литературен обзор засяга всички аспекти на дисертационния труд и показва, че докторантът е запознат добре с научните постижения в областта на дисертационната тема. В частта „Материали и методи“ конкретно, но и изчерпателно са посочени подходите, използвани за различните направления на проучване. В частта „Резултати и обсъждане“ ясно са посочени резултатите от проучването, а коментарите са обосновани.

Становище за значимостта на получените резултати, интерпретациите, изводите и приносите

Докторантът е представил съвременни данни за разпространението на целевите видове, числеността на популациите и заплахите за местообитанията им, като е обобщил и наличната досега хорологична информация от хербарийните образци. Изследваните популации са картирани, което позволява периодично наблюдение за промени в границите им. Проучена е генетичната изменчивост на избрани популации и видове чрез изоензимен подход. Определенето на съдържанието на вторични метаболити във видове на род *Centaurea*, както и разработването на протоколи за въвеждане в *in vitro* култура и протокол за *in vitro* микроразмножаване чрез директна и индиректна органогенеза е принос на дисертационния труд, а също и принос към този тип проучвания в секция „Приложна ботаника“. Създадената *ex situ* колекция ще бъде ценен източник на материал за допълнителни проучвания и за възстановяване на уязвимите естествени популации. Богатата фактология в дисертационния труд е съпроводена с експертен коментар, което показва задълбочените познания на докторанта и изпълнението на една от основните цели на докторантурата – усвояване на познания и едновременно с това усъвършенстване на способността за интерпретиране на данните и формулиране на изводи.

Заключение

Разработеният от ас. Росен Горгоров дисертационен труд представлява, добре планирано и осъществено проучване, което внася нови данни за консервационно значими видове от род *Centaurea* в България чрез прилагане на разнообразни подходи на изследване. Трябва да се отбележи, че през последните десетина години изследванията в таксономичен и биологичен аспект на представителите на рода доведоха до значително обогатяване на познанието на тези представители на сем. Сложноцветни, а настоящият дисертационен труд е доказателство както за приемственост в науката, така и за търсене на нови насоки в проучването на един от ценните в българската флора родове.

Като член на научното жури, оценката ми за дисертационния труд на ас. Росен Горгоров е висока и препоръчвам на Научния съвет на ИБЕИ-БАН да гласува положително за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ на ас Росен Горгоров.

27.06.2014 г.

Изготвил становището:

Доц. д-р Анна Ганева